

27.11.2019

Asia/19

§ 356

Valtuutettu Johanna Sydänmaan aloite pienten koululaisten iltahoidosta vuorotyöläisten lapsille

HEL 2019-005020 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731

maria.nyfors(a)hel.fi

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543

riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Sydänmaan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Johanna Sydänmaa ja 23 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää iltahoidon ja vuorotyöläisten lasten iltahoidon mahdollisuuksia ja pilotoi lasten hyvinvoinnin näkökulmasta sopivinta mallia.

Kaupunginhallitus toteaa, että huoltajien vuorotyöstä johtuvaa tarvetta iltahoidon, yö- tai viikonloppuhoidolle kartoitetaan aamu- ja iltapäivätoiminnan asiakaskokemuskyselyn yhteydessä joulukuussa 2019. Kysely tavoittaa kaikkien 12 000 aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvien oppilaiden huoltajat.

Ilta-, yö- ja viikonloppuhoidon tarpeen selvittämistä ja mahdollisuutta vastata siihen kaupungin palveluilla edellytetään myös Helsingin hyvinvointisuunnitelmassa vuosille 2019–2021. Palvelutarpeen selvittämisen jälkeen voidaan arvioida mahdollisia järjestämistapoja ja sitä, kuinka hoito saataisiin tarvittaessa järjestettyä lähellä lapsen kotia ja koulua. Samalla selvitetään palvelun aiheuttamia kustannuksia.

Varhaiskasvatuslaki velvoittaa kunnat järjestämään ilta-, yö- ja viikonloppuaikaista vuorohoitoa lapsille, jotka tarvitsevat sitä huoltajan työsäkäynnin tai opiskelun vuoksi, mutta velvoite koskee vain varhaiskasvatusikäisiä lapsia. Helsingissä on kuusi ympärivuorokautista ja neljä iltakymmeneen auki olevaa päiväkotia. Muutamaaan päiväkotiin keskitetty vuorohoito on lähtökohtaisesti suunniteltu pienten lasten tarpeita ajatellen. Jos koululaisten ilta- ja yöhoito järjestettäisiin vuorohoitopäiväkodeissa, välimatkat kodin, koulun ja päiväkodin välillä muodostuisivat pitkiksi ja kouluikäinen lapsi joutuisi olemaan kaukana omasta kavereista ja elinpiiristään.

Laki ei velvoita kuntia kotona järjestettävään kouluikäisten hoitamiseen eikä sitä Helsingin nykyisessä palvelurakenteessa ole tarjolla. Lapsiperheiden kotipalvelua ei ole mahdollista saada pitkäaikaiseen lastenhoitoon, vaan se on tavoitteellista vanhemmuuden ja perheen arjessa selviytymisen tukea. Palvelu on määräraikaista, suunnitelmallista ja sen tavoitteena on perheen omien voimavarojen vahvistaminen.

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Sydänmaan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 781

HEL 2019-005020 T 00 00 03

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.11.2019

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

11.11.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 24.09.2019 § 228

HEL 2019-005020 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Johanna Sydänmaan ja 23 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien pienten koululaisten iltahoitoa ilta- ja vuorotyöläisten lapsille:

"Varhaiskasvatustilain (540/2018) 5 §:n mukaan kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Kunnalla on ympärivuorokautinen päivähoidon järjestämisvastuu, ja vuorohoitoa järjestetään lapsille vanhempien opiskelusta tai työstä johtuvan vuorohoidon tarpeen mukaan. Vuorohoito on tarkoitettu säännöllisesti vuorohoitoa tarvitseville lapsille. Lapsi voi olla hoidossa aina, kun molemmat vanhemmat ovat työssä sekä yövuoron jälkeen vanhempien nukkumisajan. Muut lastenhoidon tarpeet tulee järjestää muulla tavalla.

Vuorohoito on lähtökohtaisesti suunniteltu pienten lasten tarpeita ajatellen. Sitä järjestetään keskitetysti, jolloin välimatkat kotiin, koulun ja päiväkodin välillä muodostuvat pitkiksi ja kouluikäinen lapsi joutuisi olemaan kaukana omasta kaveri- ja elinpiiristään.

Lapsiperheiden kotipalvelu on tilapäistä perheen arjen tukemiseen tarkoitettua palvelua, jota voi saada alentuneen toimintakyvyn, perhetilanteen, rasittuneisuuden, synnytyksen, vamman tai muun syyn perusteella. Palvelun tarpeen arvioinnin myötä myönnetään tilapäistä apua kotiin. Apu myönnetään määräajaksi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lapsiperheiden kotipalvelua ei ole mahdollista saada pitkäaikaiseen lastenhoitoon, vaan palvelu on tavoitteellista, suunnitelmallista ja mää-
räaikaista yhdessä perheen ja yhteistyötahojen kanssa tehtävää van-
hemmuuden sekä arjessa selviytymisen tukemista. Keskeisenä tavoit-
teena on perheen omien voimavarojen vahvistaminen.

Helsingin kaupunginvaltuusto on 19.6.2019 § 213 hyväksynyt kaupun-
gin hyvinvointisuunnitelman. Hyvinvointisuunnitelman mukaan lasten ja
nuorten hyvinvoinnin edistämiseen, lasten ja nuorten terveellisten ja
turvallisten elinympäristöihin tukemiseen ja vanhemmuuden vahvista-
misen tavoitteeseen liittyvänä toimenpiteenä selvitetään vuorotyössä
olevien vanhempien alakouluikäisten lasten ilta-, yö- ja viikonloppuhoi-
don tarve sekä mahdollisuudet vastata tarpeeseen kaupungin palveluil-
la.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017–2021 on linjattu muun muassa,
että kaupunki edistää mahdollisimman monen pääsyä kiinni työelä-
mään ja lasten ja nuorten perustason palveluja vahvistetaan. Työelämä
ja työajat monimuotoistuvat, ja vuorotyötä tehdään yleisesti sosiaali- ja
terveydenhuollossa, ravintola- ja matkailualalla sekä ammattiliikentees-
sä. Näillä aloilla yötyötä tehdään niin sanottuna jaksotyönä, jolloin työ-
ajat ovat yleensä epäsäännöllisiä.

Pienen koululaisen huolenpito ja perusturvallisuuden turvaaminen lu-
tettavilla ja huolehtivilla aikuisilla lisäävät lapsen hyvinvointia ja vähen-
tävät syrjäytymisen ja eriarvoisuuden riskiä."

10.09.2019 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maria Kahila, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 43087
maria.kahila(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.08.2019 § 302

HEL 2019-005020 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Helsingissä koululaisille järjestään monenlaisia mahdollisuuksia iltapäivätoimintaan koulujen, leikkipuistojen ja järjestöjen tuottamina vaihtoehtoina. Alkuopetusikäisistä lapsista 80 prosenttia osallistuu koulun toiminta-ajan ulkopuoliseen iltapäivätoimintaan.

Varhaiskasvatustilain 13 §:n mukaisesti: ”Vuorohoitoa järjestetään iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja arki- ja juhlapäivinä päiväkodeissa tai perhepäivähoidossa. Vuorohoitoa on järjestettävä tarpeen mukaisessa laajuudessa lapselle, joka tarvitsee sitä vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi”.

Varhaiskasvatusta voivat saada lapset, jotka eivät vielä ole oppivelvollisuusikäisiä sekä milloin erityiset olosuhteet sitä vaativat, myös sitä vanhemmat lapset.

Helsingissä kuusi päiväkotia tarjoaa varhaiskasvatusta ja hoitoa ympäri vuorokauden kaikkina viikonpäivinä. Päiväkodit sijaitsevat Rastilassa, Puotinharjussa, Malmilla, Kalasatamassa, Kampissa ja Pohjois-Haagassa. Tämän lisäksi Helsingissä on illalla auki olevia (ma-pe klo 6.15–22) päiväkoteja neljä ja ne sijaitsevat Latokartanossa, Huopalahdessa, Tapulikaupungissa ja Herttoniemessä.

Ilta- ja yöhoitoon ei ole subjektiivista oikeutta. Sitä järjestetään varhaiskasvatuksessa lapsille, joilla on säännöllinen tarve huoltajien päivätyöstä poikkeavien työaikojen tai opiskelun vuoksi.

Pienten koululaisten kohdalla ilta- ja yöhoidossa tulee ottaa huomioon monta hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyvää näkökulmaa. Vuorohoito on lähtökohtaisesti suunniteltu pienten lasten tarpeita ajatellen. Sitä järjestetään keskitetysti, jolloin välimatkat kodin, koulun ja päiväkodin välillä muodostuvat pitkiksi ja kouluikäinen lapsi joutuisi olemaan kaukana omasta kaveri- ja elinpiiristään.

Koululaisten ilta- ja yöhoidon tarve on asia, johon tarvitaan tarkempaa selvitystä. Tulee arvioida mikä olisi pienten koululaisten kannalta paras mahdollinen ratkaisu ja hoitomuoto ja kuinka ilta- ja yöhoito saataisiin tarvittaessa järjestettyä lähellä lapsen kotia ja koulua. Samalla selvitetään onko yksityisiä tahoja, jotka järjestävät ilta- ja yöhoitoa.

Syksyn 2019 aikana tehdään selvitys koululaisten ilta- ja yöhoidon järjestämisestä ja mallin aiheuttamista kustannuksista. Mahdollisesta pilotoinnista keväällä 2020 aiheutuviin kustannuksiin ei ole varauduttu talousarvioesityksessä 2020.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

27.11.2019

Asia/19

Lisätiedot

Nina Onufriew, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 42550
nina.onufriew(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566